

SPIS RZECZY

WSTĘP · 13

1. KIEDY FRANCUZ NIE JEST FRANCUZEM? · 15

1066 rok: Normanowie przeprawiają się przez La Manche i dają Anglosasom kopa na rozpęd w dziedzinie wkurzania Francuzów – kopa wystarczającego na tysiąc lat.

2. NĘKANIE FRANCUZÓW U ZARANIA DZIEJÓW · 45

w wykonaniu niektórych wielkich – i czasami naprawdę wrednych – królów Anglii (królowe wciąż jeszcze były nielegalne).

3. WOJNA STULETNIA: ISTOTNE NIEPOROZUMIENIE · 68

„Sto” lat, jakie upłynęły między rokiem 1337 a 1453, to nie tylko pomyłka w obliczeniu.

4. JOANNA D'ARC: MĘCZENNICA FRANCUSKITEJ PROPAGANDY · 105

Publiczne upieczenie świętej patronki Francuzów; inaczej mówiąc, co naprawdę zdarzyło się w 1431 roku.

5. MARIA, KRÓLOWA SZKOTÓW:

FRANCUSKA GŁOWA NA SZKOCKICH RAMIONACH · 122

Wykonana na niej egzekucja nikogo nie wkurzyła bardziej niż Francuzów.
No, może nie licząc samej Marii.

6. KANADA FRANCUSKA, CZYLI JAK STRACIĆ KOLONIĘ · 150

Francuscy królowie darują Brytolom połowę kontynentu.

7. SZAMPAN: DOM PÉRIGNON NIE MOŻE SOBIE PORADZIĆ · 165

Dowód na to, że Francuzi wcale nie wynaleźli swojego narodowego trunku.

8. PRZYĆMIĆ KRÓLA SŁOŃCE • 173

Ludwik XIV (1638–1715),
francuski król o wielkim pęcherzu i nie mniejszym ego.

9. DLACZEGO AMERYKA NIE NAZYWA SIĘ L'AMÉRIQUE? • 193

Gdyby Francuzi nie zagrozili, że zarzną pewną brytyjską krowę,
mogło tak się zdarzyć...

10. NIEPODLEGŁOŚĆ AMERYKI – OD FRANCJI • 222

1776 rok: nie tylko Brytyjczycy zostali przegnani z Ameryki.

11. GILOTYNA NIE JEST FRANCUSKIM WYNALEZKIEM • 235

Jeszcze jeden element „typowo francuski”,
do którego nie mają prawa rościć sobie prétention.

12. REWOLUCJA FRANCUSKA: NIECH JEDZĄ CIASTKA. A JEŚLI BRAK IM CIASTEK, NIECH ZŻERAJĄ SIĘ NAWZAJEM • 243

Tragikomiczna prawda o Dniu Bastylli, Marii Antoninie
oraz zubożałych arystokratkach.

13. NAPOLEON: GDYBY MOI WŁADAŁO ŚWIATEM • 271

Kariera Bonapartego: żołnierza, cesarza, kochanka Józefiny
i twórcy francuskiego burdelu.

14. WELLINGTON WKRACZA NA SCENĘ • 300

Upadek Napoleona: dzieło rąk (i nóg) Żelaznego Diuka.

15. JEDZENIE, ZWYCIĘSKIE JEDZENIE • 322

Baguette oraz croissant: prawdziwa historia
tych „rdzennie francuskich” wypieków.

16. DLACZEGO FRANCUSKIE WINO POCHODZI Z AMERYKI • 327

Choroba winnej latorośli, którą bohatercko zwalczyli
(a mniej bohatercko spowodowali) Amerykanie.

17. EDWARD VII ŚWIETNIE BAWI SIĘ W PARYŻU • 333

„Dirty Bertie”, książkę i playboy, który do tego stopnia zawrócił Francji w głowie, że ta podpisała entente cordiale.

18. ODWIECZNI WROGOWIE WALCZĄ RAMIĘ W RAMIĘ (NARESZCIE) • 345

Pierwsza wojna światowa, z której Anglicy może i wyszli po angielsku, ale za to uprawiając francuską miłość i podśpiewując obleśne piosenki o mademoiselles.

19. DRUGA WOJNA ŚWIATOWA, CZĘŚĆ PIERWSZA • 358

Tylko ani słowa o Dunkierce.

20. DRUGA WOJNA ŚWIATOWA, CZĘŚĆ DRUGA • 382

Tylko ani słowa o kolaboracji albo prawdziwej liczbie francuskich żołnierzy uczestniczących w desancie na plażach Normandii.

21. CZAS ODWETU • 409

De Gaulle bierze odwet za drugą wojnę światową.

22. JAK ZIGNOROWAĆ PRZESZŁOŚĆ... • 430

...Czyli kilka dowodów na to, że przez ostatnie 1000 lat nie nauczyliśmy się niczego.

CYTATY • 444

Różne złośliwości prawione przez Francuzów i o Francuzach.

WYBRANA BIBLIOGRAFIA • 451

Dalsze lektury po angielsku i en français.

PODZIĘKOWANIA • 458

WYKAZ ŹRÓDEŁ • 459